

[Hans Hansen (Rørby).]

praktisk talt en Femtedel af Landets Befolkning ejer alt i Dag, medens fire Femtedele intet ejer. Og det er Arbejderne og Bønderne, der intet ejer — det er for Resten ogsaa dem, der skiftevis maa hjælpe hinanden. Gældsfor skrivningen stiger med rivende Hast, og Skatterne paa samme Maade. Hovedparten af Prioritetsgælden i danske Ejendomme søger sin Sikkerhed i Jorden, den nøgne Jord og dens Værdi som Basis. Denne Sikkerhed er den fineste. Groft taget er den Rente, der betales af Førsteprioriteter, ikke andet end Grundrenten, det er Grundskylden. Op mod 300 Mill. Kr. aarlig gaar til den private Kapitalmagt i Stedet for at gaa ind i Fællesskabet som Vederlag for Retssikkerheden, den Retssikkerhed, Ejeren opnaar ved at faa sit Skøde. Jo flere Mennesker der bliver, jo dygtigere Folket bliver, des større bliver Kapløbet om Jorden, des højere bliver Priserne paa Jorden. Pantegælden er mere end seksdoblet her i Landet i dette Aarhundrede. Den var ca. 1 500 Millioner i 1900, og nu er den over 10 000 Millioner. Hovedparten af Landets Jord og Bygninger er pantsat, og det arbejdende og forbrugende Folk maa udrede saadan noget som op mod 1,5 Mill. Kr. om Dagen i Renter, uden Afdrag. Dertil kommer den offentlige Gæld. Det offentlige var omtrent gældfrit ved Aarhundredskiftet, men ser vi paa Stigningen i Prioriteterne, Stats- og Kommunegæld, faar vi et talende Tal. Gælden er steget med ca. 1 Mill. Kr. pr. Dag siden 1900, og Skatterne er steget fra 105 Mill. Kr., som de var endog i Gennemsnit i Femaaret 1901—1905, til nu i alt til Stat, Amt og Kommune at være naaet op, som det blev hævdet af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, til omkring 1100 Mill. Kr., altsaa tidoblet. Gennem Skatter, Told og Gældsrenter fordyres Priserne paa Varerne og Livsfornødenhederne paa Vejen fra Fremstillingsstedet til Forbrugerne helt op til 100 pCt. af Varens Værdi for dem, der skal købe.

Se, disse nøgne, graa Fakta er Forklaringen paa, at Befolkningen ikke kan købe sine egne Produkter, sin egen Produktion, og faa sit eget Arbejdes Frugt. Derfor ser det ud, som om vi har Overproduktion, medens Sandheden er den, at Forbruget praktisk talt er ubegrænset, naar blot en naturlig Købeevne, eller rettere sagt en naturlig Adgang til at bytte sine egne Frembringelser med andres Frembringelser er til Stede. Resultatet af alt dette ser vi i Dag: et Folk der, sin Dyg-

tighed til Trods, er truet af Arbejdsløshed, Landbrugets Vanskeligheder, Handelens Stagnation som maaske aldrig før, et mægtigt Fald i Statsmagtens Anseelse, Befolkningens økonomiske Moral og menneskelige Æresførelse har lidt et Knæk, en raadløs Regering og Rigsdag, der søger at skjule sin Mangel paa Evne til at løse det store og livsvigtige Spørgsmaal: Spørgsmaalet om Beskæftigelsen, ved at gennemføre flere og flere reelt unyttige Ordninger, saaledes at vi efterhaanden har faaet et planløst Væv af forvirrede Ordninger.

Det store Spørgsmaal, vi staar over for, er, om vi vil være i Stand til at holde Frihedsfølelsen, Troen paa Friheden, levende, og om de sande demokratiske Idealer kan holdes i Hævd, thi kan vi ikke det, saa løber vort Folkestyre, og dermed de danske Frihedstraditioner en stor Fare. Vi ser nu, hvordan den utidige Kritik breder sig overalt. Jeg indrømmer, at det er en vanskelig Balancekunst for den højtærede Justitsminister med Straffeloven i vor Tid. Det er blevet Mode i vor Tid, at snart enhver Gadedreng skal have Lov til og Frihed til at karikere og gøre offentligt fortjente Mænd til Nar. Jeg saa i Dag henne i Vandkunsten i en Afdeling, hvor Nationalsocialisterne har til Huse, at baade den højtærede Statsminister og den højtærede Justitsminister er hængt ud i Vinduet og fremstillet for alt Folket som et Par politiske Forbrydere. Jeg tror for min Del ikke paa, at Folkestyret kan bestaa, hvis enhver Gadedreng skal have Lov til uhindret og ansvarsløst at smæde hvem som helst, som han finder det for godt. Vel skal Meningerne have Lov til at brydes, men hvis man i et folkestyret Land misforstaar Friheden, forstaar den paa den Maade, at alle skal have Frihed til alt, saa er det efter min Mening omtrent det modsatte af det, der er en Forudsætning for Demokrati og Folkestyre, nemlig at enhver skal have Ret og Frihed til sit eget, begrænset af andres Frihed til det samme, og den samme Ret for andre. Der er intet levedygtigt Folk, der vil taale, at Friheden misbruges til at sprænge Folket i Atomer, som jeg ser, det er oppe i Tiden, og ingen kraftige, selvstændige Individier vil taale, at Statsmagten kvæler dem og deres Frihed i hovmodig Havesyge og Herskesyge, saa Arbejdet standses og Omsætningen fryser til. Mellem disse to Poler, det kollektive paa den ene Side og det personlige paa den anden Side, dannes den Spænding, som altid er det levende sociale Problem.